

Evaluering av EURES-tjenester i Norge (2015-2020)

Oxford Research har evaluert i hvilken grad EURES har nådd følgende mål fra 2015 til 2020:

- Synliggjøre resultatene av EURES-aktiviteter gjennom gode rapporteringsrutiner (resultatorientert).
- EURES-tjenesten leveres etterspørselsbasert med utgangspunkt i lokalt/nasjonalt behov på arbeidsmarkedet (etterspørselsbasert).
- Kompetanseheving til de som koordinerer og leverer tjenesten, for å styrke tjenestelevering til sluttbrukere og sikre enhetlig tjenestelevering (kompetanse)

Målene henger sammen med de nye føringene i Forordning (EU) 2016/589: Fra å i hovedsak tilby generell informasjon om arbeidsmarkedet i andre land, skal EURES-tjenestene i større grad tilby direkte bistand til arbeidsgivere og jobbsøkere for å oppnå jobbmatch. Systematisk måling av oppnådde resultater, og bruk av disse til forbedringsarbeid, blir dermed viktigere. Vi finner at EURES-medlemmene (NAV Fylkene) i begrenset grad fyller planene og aktivitetsrapportene med det innhold som etterspørres. EURES-medlemmene gjør sjelden eksplisitt bruk av kunnskap om sine regionale arbeidsmarkeder i planlegging av aktiviteter. Aktivitetsrapportene gir liten informasjon om hvordan eller hvorfor resultater oppnås eller ikke. Vi vurderer at resultatene fra EURES-aktiviteter kan synliggjøres på en bedre måte i aktivitetsrapportene, og at data fra registreringsløsningen kan integreres bedre i både aktivitetsplanene og -rapportene.

Det overordnede målet med EURES-samarbeidet er å legge best mulig til rette for fri mobilitet i det europeiske arbeidsmarkedet. Hensikten er ikke å øke strømmen av arbeidssøkere på tvers av landegrensene. Likevel vil gap mellom tilbud og etterspørselen etter arbeidskraft i ulike deler av det europeiske arbeidsmarkedet signalisere at det er behov for EURES-tjenester. Offentlig tilgjengelig statistikk om arbeidsledighet og utlyste stillinger gir begrenset grunnlag for å vurdere om nivået på tjenesteleveringen til EURES-medlemmene er skalert riktig til behovene i de regionale arbeidsmarkedene. Supplert med data fra NAVs arbeidsgiverundersøkelse, har vi likevel et grovkornet bilde av behovene i arbeidsmarkedet. Det registrerte volumet av tjenestelevering ser for det meste ikke ut til å ha en tydelig sammenheng med disse. I lys av mangelen på bruk av markeds kunnskap i aktivitetsplanene, stiller vi spørsmål ved om EURES-tjenesten er blitt godt nok integrert i markedsarbeidet.

Å gi spesifikk og tilpasset veiledning til arbeidsgivere og -søkere krever høyere kompetanse enn å gi generell informasjon. For å være relevant og tilgjengelig, bør tjenesten også være en integrert del av det øvrige tjenestetilbudet til målgruppene. Det forutsetter også at flere personer er involvert i leveringen av EURES-tjenester. Begge deler skulle tilsi at det ville bli en høyere deltakelse på kurs for EURES-personell. Selv om kursdeltakelsen har økt gjennom perioden, er den ujevnt fordelt mellom fylker. Vi finner det lite sannsynlig at lav kursdeltakelse kan forklares med lavt kompetansegap. Deltakere har stort sett vært fornøyd med kursene, og de vurderer at de fikk bedre kunnskap om aktuelle forhold knyttet til EURES. Svarene indikerer at kunnskapen ville ha gode muligheter til å skape bedre tjenester, men vi har ikke sett noen dokumenterte eksempler på at lærdom fra kursene har blitt benyttet.